

MUHANDISLIK

& IQTISODIYOT

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

No1

2026
yanvar

Milliy nashrlar

OAK: <https://oak.uz/pages/4802>

05.00.00 – Texnika fanlari

08.00.00 – Iqtisodiyot fanlar

Google Scholar

OPEN ACCESS

ULRICHSWEB™
GLOBAL SERIALS DIRECTORY

Academic
Resource
Index
ResearchBib

ISSN
INTERNATIONAL
STANDARD
SERIAL
NUMBER
INTERNATIONAL CENTRE

CYBERLENINKA

OpenAIRE

ROAD

INDEX COPERNICUS
INTERNATIONAL

BASE

Crossref

НАУЧНАЯ ЭЛЕКТРОННАЯ
БИБЛИОТЕКА
LIBRARY.RU

ISSN: 3060-463X

РЭУ.РФ
РОССИЙСКИЙ ЭКОНОМИЧЕСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ
ИМЕНИ Г.В. ПЛЕХАНОВА
ТАШКЕНТСКИЙ ФИЛИАЛ

muhandislik & iqtisodiyot

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

Elektron nashr, 623 sahifa.
2026-yil, yanvar

Bosh muharrir:

Zokirova Nodira Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori, DSc, professor

Bosh muharrir o'rinbosari:

Shakarov Zafar G'afarovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori, PhD, dotsent

Tahrir hay'ati:

Abduraxmanov Kalendar Xodjayevich, O'z FA akademigi, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Sharipov Kongratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori, professor

Maxkamov Baxtiyor Shuxratovich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Shaumarov Said Sanatovich, texnika fanlari doktori, professor

Turayev Bahodir Xatamovich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Nasimov Dilmurod Abdulloyevich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Allayeva Gulchexra Jalgasovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Arabov Nurali Uralovich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Maxmudov Odiljon Xolmirzayevich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Xamrayeva Sayyora Nasimovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Bobonazarova Jamila Xolmurodovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Irmatova Aziza Baxromovna, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Bo'taboyev Mahammadjon To'ychiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Shamshiyeva Nargizaxon Nosirxuja kizi, iqtisodiyot fanlari doktori, professor,

Xolmuxamedov Muhsinjon Murodullayevich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Xodjayeva Nodiraxon Abdurashidovna, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Amanov Otabek Amankulovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Qurbonov Samandar Pulatovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Zikriyoyev Aziz Sadulloyevich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Tabayev Azamat Zaripbayevich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Sxay Lana Aleksandrovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

Ismoilova Gulnora Fayzullayevna, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Djumaniyazov Umrbek Ilxamovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Kasimova Nargiza Sabitdjanovna, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent

Kalanova Moxigul Baxritdinovna, dotsent

Ashurzoda Luiza Muxtarovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Sharipov Sardor Begmaxmat o'g'li, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Sharipov Botirali Roxataliyevich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, professor

Tursunov Ulug'bek Sativoldiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent

Bauyetdinov Majit Janizaqovich, Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti dotsenti, PhD

Botirov Bozorbek Musurmon o'g'li, Texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Sultonov Shavkatjon Abdullayevich, Kimyo fanlari doktori, (DSc)

Jo'raeva Malohat Muhammadovna, filologiya fanlari doktori (DSc), professor.

Yusupov Maxamadamin Abduxamidovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi (DSc), professor

Kalonova Moxigul Baxritdinovna, iqtisodiyot fanlari nomzodi (PhD), dotsent

Mirzayev Kulmamat Djanzakovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi (DSc), professor.

Karimova Nilufar Sadirdin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Norboyev Odil Abrayevich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

Nasimov Dilmurod Abdulloyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor

Mirzayev Kulmamat Djanzakovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor

Karimova Nilufar Sadirdin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

muhandislik & iqtisodiyot

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

- 05.01.00 – Axborot texnologiyalari, boshqaruv va kompyuter grafikasi
- 05.01.01 – Muhandislik geometriyasi va kompyuter grafikasi. Audio va video texnologiyalari
- 05.01.02 – Tizimli tahlil, boshqaruv va axborotni qayta ishlash
- 05.01.03 – Informatikaning nazariy asoslari
- 05.01.04 – Hisoblash mashinalari, majmualari va kompyuter tarmoqlarining matematik va dasturiy ta'minoti
- 05.01.05 – Axborotlarni himoyalash usullari va tizimlari. Axborot xavfsizligi
- 05.01.06 – Hisoblash texnikasi va boshqaruv tizimlarining elementlari va qurilmalari
- 05.01.07 – Matematik modellash
- 05.01.11 – Raqamli texnologiyalar va sun'iy intellekt
- 05.02.00 – Mashinasozlik va mashinashunoslik
- 05.02.08 – Yer usti majmualari va uchish apparatlari
- 05.03.02 – Metrologiya va metrologiya ta'minoti
- 05.04.01 – Telekommunikatsiya va kompyuter tizimlari, telekommunikatsiya tarmoqlari va qurilmalari. Axborotlarni taqsimlash
- 05.05.03 – Yorug'lik texnikasi. Maxsus yoritish texnologiyasi
- 05.05.05 – Issiqlik texnikasining nazariy asoslari
- 05.05.06 – Qayta tiklanadigan energiya turlari asosidagi energiya qurilmalari
- 05.06.01 – To'qimachilik va yengil sanoat ishlab chiqarishlari materialshunosligi
- 05.08.03 – Temir yo'l transportini ishlatish
- 05.09.01 – Qurilish konstruksiyalari, bino va inshootlar
- 05.09.04 – Suv ta'minoti. Kanalizatsiya. Suv havzalarini muhofazalovchi qurilish tizimlari
- 10.00.06 – Qiyosiy adabiyotshunoslik, chog'ishtirma tilshunoslik va tarjimashunoslik
- 10.00.04 – Yevropa, Amerika va Avstraliya xalqlari tili va adabiyoti
- 08.00.01 – Iqtisodiyot nazariyasi
- 08.00.02 – Makroiqtisodiyot
- 08.00.03 – Sanoat iqtisodiyoti
- 08.00.04 – Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
- 08.00.05 – Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
- 08.00.06 – Ekonometrika va statistika
- 08.00.07 – Moliya, pul muomalasi va kredit
- 08.00.08 – Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
- 08.00.09 – Jahon iqtisodiyoti
- 08.00.10 – Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
- 08.00.11 – Marketing
- 08.00.12 – Mintaqaviy iqtisodiyot
- 08.00.13 – Menejment
- 08.00.14 – Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
- 08.00.15 – Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
- 08.00.16 – Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
- 08.00.17 – Turizm va mehmonxona faoliyati

Ma'lumot uchun, OAK

Rayosatining 2024-yil 28-avgustdagi 360/5-son qarori bilan "Dissertatsiyalar asosiy ilmiy natijalarini chop etishga tavsiya etilgan milliy ilmiy nashrlar ro'yxati"ga texnika va iqtisodiyot fanlari bo'yicha "Muhandislik va iqtisodiyot" jurnali ro'yxatga kiritilgan.

Muassis: "Tadbirkor va ishbilarmon" MChJ

Hamkorlarimiz:

1. Toshkent shahridagi G.V.Plexanov nomidagi Rossiya iqtisodiyot universiteti
2. Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti
3. Toshkent irrigatsiya va qishloq xo'jaligini mexanizatsiyalash muhandislari instituti" milliy tadqiqot universiteti
4. Islom Karimov nomidagi Toshkent davlat texnika universiteti
5. Muhammad al-Xorazmiy nomidagi Toshkent axborot texnologiyalari universiteti
6. Toshkent davlat transport universiteti
7. Toshkent arxitektura-qurilish universiteti
8. Toshkent kimyo-texnologiya universiteti
9. Jizzax politexnika instituti

MUNDARIJA

ИНСТИТУЦИОНАЛЬНЫЕ И ТЕХНОЛОГИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ ЦИФРОВОЙ ТРАНСФОРМАЦИИ ЖЕЛЕЗНОДОРОЖНОГО ТРАНСПОРТА УЗБЕКИСТАНА.....	26
Каракулов Фарход Зайпудинович	
TRANSPORT TIZIMIGA RAQAMLI TEXNOLOGIYALARNI JORIY ETISH VA TAKOMILLASHTIRISH USULLARI	33
Bababekova Gulchexra Baxtiyarovna	
QURILISH MATERIALLARI ISHLAB CHIQUARUVCHI KORXONALARNING SIFAT MENEJMENTI TIZIMINI BAHOLASH	38
Achilov Ilmurad Nematovich	
TURIZM OBYEKTLARINI RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR ASOSIDA RIVOJLANTIRISHNING TASHKILIY-IQTISODIY MEKANIZMLARI.....	45
Toshtemirov Xojiakbar Qahramon o'g'li	
КАЧЕСТВО КРЕДИТНОГО ПОРТФЕЛЯ БАНКОВ УЗБЕКИСТАНА ЧЕРЕЗ ПРИЗМУ ПРОБЛЕМНЫХ КРЕДИТОВ	51
Алиева Сусанна Сейрановна	
ВЛИЯНИЕ ЛИБЕРАЛИЗАЦИИ И РЫНОЧНЫХ МЕХАНИЗМОВ НА РАЗВИТИЕ ОВЦЕВОДСТВА И КАРАКУЛЕВОДСТВА В ГЛОБАЛЬНОМ МАСШТАБЕ	58
Нуриллаев Жамолиддин Ярашевич	
BARQAROR INVESTITSİYALAR: IQTISODIYOTDAGI ROLI VA DOLZARBLIGI	65
Ruzibayeva Nargiza Xakimovna	
KRAUDFANDING – BARQAROR RIVOJLANISHNI AMALGA OSHIRISH UCHUN INNOVATSION MOLIYAVIY VOSITA SIFATIDA.....	71
Ashurova Oltin Yuldashevna	
FUQAROLIK JAMIYATI INSTITUTLARINI DAVLAT TOMONIDAN QO'LLAB-QUVVATLASHDA MOLIYAVIY BOSHQARUV SAMARADORLIGINI OSHIRISH MASALALARI.....	78
Xusanova Gulsum Baxtiyorovna	
QISHLOQ XO'JALIGI MAHSULOTLARI UCHUN BARQAROR BREND QIYMATINI SHAKLLANTIRISH STRATEGIYALARI	84
Bekmurod Davlatmurotovich Ollaberganov, Zilola Baxramovna Abdikarimova	
TADBIRKORLIK SUBYEKTLARI INVESTITSION JOZIBADORLIGINI OSHIRISHDA KORPORATIV BOSHQARUVNING O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI	89
Atajanov Kamal Atavayevich	
AVTOTRANSFORMATORLARNING TASHQI MAGNIT MAYDONINING MATEMATIK MODELI	96
Pirmatov Nurali Berdiyrovich, Bekishev Allabergen Yergashevich, Baxriddinov Begzod Alibek o'g'li	
O'ZBEKISTON VA JAHON AMALIYOTIDA BUDJET MUASSASALARIDA BUXGALTERIYA HISOBINING RIVOJLANISHIGA RETROSPEKTIV TAHLIL	101
Berdiyev Toshkenboy Panjiyevich	
TIJORAT BANKLARIDA MUAMMOLI KREDITLARNI BOSHQARISH TIZIMINI TAKOMILLASHTIRISH: RISKGA ASOSLANGAN YONDASHUV VA AMALIY MEKANIZMLAR	108
Tojiyev Sardor Dilmurod o'g'li	
TIJORAT BANKLARI DEPOZIT BAZASINI MUSTAHKAMLASHNING O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI	113
Shayxiev Boburbek Ulug'bekovich	
DAVLAT-XUSUSIY SHERIKLIGI ASOSIDA OLIY TA'LIM TIZIMINI TRANSFORMATSIYA QILISHNING KONSEPTUAL MODELI.....	120
Abdullayev Javohir Abdumalik o'g'li	

GEODEZIYA VA GIS TEXNOLOGIYALARINING INTEGRATSIYASI.....	125
Ziynura sabirova	
RESPUBLIKADA UY-JOY QURILISHI SAMARADORLIGINI OSHIRISHDA DAVLAT VA XUSUSIY SEKTOR HAMKORLIGINING O'RNI	129
Otajonov Tohirjon Xo'janazar o'g'li	
СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ СИСТЕМЫ СОЦИАЛЬНО-ТРУДОВЫХ ОТНОШЕНИЙ НА ПРЕДПРИЯТИЯХ ЖЕЛЕЗНОДОРОЖНОГО ТРАНСПОРТА АО «УЗБЕКИСТОН ТЕМИР ЙУЛЛАРИ» В УСЛОВИЯХ СТРУКТУРНЫХ РЕФОРМ.....	133
Кадилова Шарофат Амоновна	
KASBLARNI MODERNIZATSIYA QILISH VA MEHNAT BOZORINING YANGI MODELINI BARPO ETISH	139
Ruziyev Oybek Abdumuminovich, Nurboyev Jaloliddin Mamadiyevich	
O'ZBEKISTONDA AVTOMOBIL BIZNESINING RIVOJLANISH TENDENSIYALARI	143
Saidov Dilshodbek Razzakovich	
QISHLOQ JOYLARIDA MEHNAT RESURSLARIDAN FOYDALANISH SAMARADORLIGINI BAHOLASH USULLARI	148
Amaniyazova Rayhan Bayniyazovna	
ЭКОНОМИЧЕСКАЯ ОЦЕНКА ЭКСПЛУАТАЦИОННОЙ УСТОЙЧИВОСТИ МАЛОМОЩНЫХ СЕТЕВЫХ СОЛНЕЧНЫХ ФОТОЭЛЕКТРИЧЕСКИХ СТАНЦИЙ В УСЛОВИЯХ УЗБЕКИСТАНА	153
Кудратов Афзалхужа Рустамович, Далмурадова Наргиза Нуриллаевна, Шогучкаров Санжар Кодирович	
MINTAQADA PARRANDACHILIK SANOATINI RIVOJLANTIRISHGA TA'SIR ETUVCHI OMILLAR VA ULARNING IQTISODIY SAMARADORLIKKA TA'SIRI	161
Qarshiyev Obidjon Egamberdiyevich	
INNOVATSION BANK EKOTIZIMLARINING TIJORAT BANKLARI RIVOJLANISHIDAGI ROLI	165
Aliyev Hasan Rayimjonovich	
ANALYSIS OF FACTORS OF INTENSIVE ECONOMIC GROWTH IN UZBEKISTAN	171
Sharipov Kamil	
SUN'IY INTELLEKT – TO'RTINCHI SANOAT INQILOBINING ASOSI.....	176
Kalonov Muxiddin Baxriddinovich	
KORXONALARDA MOLIVAVIY BOSHQARUVNING TASHKILY VA IQTISODIY MASALALARI	187
Jumayev Samariddin Ziyodullaevich	
YASHIL IQTISODIYOT KONSEPSIYASI ASOSIDA KICHIK BIZNES FAOLIYATINI OSHIRISH YO'LLARI	193
Isroilov Dilshodbek Rustamovich	
TALABALARDA O'Z-O'ZINI TARTIBGA SOLISH KO'NIKMALARINING RIVOJLANISHIDA INTERAKTIV TA'LIM PLATFORMALARINING O'RNI	198
Bozorova Muazzam Hamid qizi, Hakimova Gulnora Abdullo qizi, Hakimova Mushtariybonu Hamid qizi	
XIZMAT KO'RSATISH TARMOQLARIDA RAQAMLI TRANSFORMATSIYA SHAROITIDA MONOPOLIYAGA QARSHI NAZORATNING XORIJIY TAJRIBASI	203
Bekbutayev Nodirjon Fayzullayevich	
XORAZM VILOYATIDA KAMBAG'ALLIK DARAJASINING O'ZGARISHI VA BU JARAYONGA TA'SIR ETUVCHI OMILLAR TAHLILI	208
Mayliyeva Sadoqat Safayozovna	
IQTISODIY-MATEMATIK VA SSENARIYLI YONDASHUVLARDAN FOYDALANIB SANOAT RIVOJLANISHINI BAHOLASH VA PROGNOZLASH	213
Turdiyev Ulug'bek Qayumovich, Qayumova Nurafshona Ulug'bek qizi	
EKSPORTNI RIVOJLANTIRISH STRATEGIYALARINING DOLZARBLIGI	217
Abdivaliyev Shahzodbek Xayrullayevich, Mutalov Sultonbek Abduraim o'g'li, Baymanova Mavlyuda Djurayevna, Ubaydullayeva Gulchexra Erkabayevna, Aipova Iroda Ikramovna	

LEGAL AND INSTITUTIONAL FOUNDATIONS OF ECONOMIC COOPERATION BETWEEN THE REPUBLIC OF UZBEKISTAN AND INTERNATIONAL FINANCIAL INSTITUTIONS	222
Yovkochev Sherzod	
ICHKI AUDIT FUNKSIYALARINING ICHKI NAZORATNI TA'MINLASHDAGI AHAMIYATI	228
Tursunov Shohruxmirzo Baxtiyor o'g'li	
MOSH DONINI YANCHIB Olishda qo'llaniladigan qurilmani loyihalash	232
Qurbanov Abdimalik Jo'rayevich	
DAVLAT BOSHQARUVIDA SAMARADORLIKNI BAHOLASH: INSTITUTSIONAL MEXANIZMLAR, RAQAMLI YECHIMLAR VA AMALIY KUTILMALAR	239
Sarvar Saidov Xayrulloevich	
O'ZBEKISTONDA TURIZMNI RIVOJLANTIRISH KONSEPSIYASI DOIRASIDA UNING INFRATUZILMASINI TASHKILIY-IQTISODIY MEXANIZMINI TAKOMILLASHTIRISH BORASIDA TAVSIYALAR	244
Tashov Mizrob Maxmudovich	
DAVLAT BOSHQARUV ORGANLARIDA INSON KAPITALINI BOSHQARISHNING TASHKILIY-IQTISODIY MEXANIZMLARI	251
Mashrabaliyev Ibroximbek Mashrabaliyevich	
ФИНАНСЫ И ВЫСШАЯ МАТЕМАТИКА В КОНТЕКСТЕ ГЛОБАЛЬНОГО РАЗВИТИЯ ЦИФРОВОЙ ЭКОНОМИКИ И ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА	257
Айматова Фарида Хуразовна	
ZAMONAVIY IQTISODIY RIVOJLANISHDA RAQAMLI TEXNOLOGIYALARNING ROLI	263
Salayeva Dilafro'z Aybekovna	
ДИАГНОСТИКА СИНХРОННОГО ДВИГАТЕЛЯ НА ОСНОВЕ ИЗМЕРЕНИЯ ВНЕШНЕГО МАГНИТНОГО ПОЛЯ	267
Пирматов Нурали Бердярович, Бекишев Аллаберген Ергашевич, Мамуров Алмас Жумабой угли	
XORIJIIY MAMLAKATLAR TAJRIBASI ASOSIDA SANOAT KORXONALARIDA INNOVATSION FAOLIYATNI RIVOJLANTIRISH YO'NALISHLARI VA XUSUSIYATLARI	275
Kurbanova Shaxnoza Yuldashbayevna	
СТРАТЕГИЧЕСКАЯ ОЦЕНКА СТОИМОСТИ КОМПАНИИ В СДЕЛКАХ СЛИЯНИЙ И ПОГЛОЩЕНИЙ	279
Ли Илларион Георгиевич	
KO'P YADROLI CPU VA GPU ARXITEKTURALARIDA DIFFERENSIAL TENGLAMALARNI SONLI YECHISH UCHUN PARALLEL ALGORITMLARNI ISHLAB CHIQISH VA SAMARADORLIGINI BAHOLASH	284
Ismailov Shixnazar Rashid o'g'li, Ubaydullayev Farrux Fathulla o'g'li, Odilov Asliddin Isoq o'g'li	
СИСТЕМАТИЧЕСКОЕ СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ НАЛОГООБЛОЖЕНИЯ — ОСНОВА ПОВЫШЕНИЯ ЭФФЕКТИВНОСТИ ЭКОНОМИКИ	291
Муталов Абдуазим	
O'ZBEKISTONDA INVESTITSIYALARNING HUDUDIIY TARKIBI VA UNI TAKOMILLASHTIRISH YO'NALISHLARI	295
Ermamatov Shonazar Jumakulovich	
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA INVESTITSIYA SIYOSATI: INSTITUTSIONAL VA RAQAMLI ISLOHOTLAR	302
Sobirov Yo'ldoshboy Ro'zimboevich	
QASHQADARYO VILOYATINING IJTIMOIIY-IQTISODIY SALOHIIYATI VA BARQAROR RIVOJLANISH ISTIQBOLLARI	310
Tuyev Abdurahmon Yusubovich	
TEMIR YO'L STANSIYALARIDA STRELKALI O'TKAZGICH QURILMALARI BO'YICHA YO'L QO'YILGAN NOSOZLIKLAR VA ULARNING TAHLILI	315
Yunusova Gulshanoy Umarali qizi	

SANOAT KORXONALARIDA ASOSIY FOND LARDAN VA ISHLAB CHIQARISH QUUVATIDAN SAMARALI FOYDALANISH YO'LLARI.....	320
Ulashev Xubbim Askarovich	
TURLI YO'L SHAROITLARIDA TO'QNASHUV PAYTIDA TORMOZLASH VA BOSHQARUV PARAMETRLARI	324
Uralbayev Anvar Ubaydullayevich	
YANGI YARATILGAN MAHALLIY DURAGAY PILLALARNI YAKKA CHUVISH NATIJALARINING TAHLILI.....	328
Sobirov Qo'ziboy Erkinovich	
UY-JOY KOMMUNAL XIZMAT KO'RSATISHNI ZAMONAVIY YO'LLARI.....	332
Boboqulov S.B.	
TARJIMON DASTURLARIDA MULTITILLARNI TASNIFLASH: MAVJUD YONDOSHUVLAR VA MUAMMOLAR	338
Maxmudjanova Sayyora Yashin qizi	
KICHIK BIZNES SUBYEKTLARIDA ICHKI AXBOROT TIZIMLARINING MODERNIZATSIYASI ORQALI ISHLAB CHIQARISH JARAYONLARINI OPTIMALLASHTIRISH	343
Yo'ldoshev Nodirbek Ne'matjon o'g'li	
NEFT VA GAZ TERMINOLOGIYASINING SHAKLLANISHI VA RIVOJLANISHINING NAZARIY ASOSLARI.....	349
Jo'rayeva Malohat Muhammadovna, Quryozova Gulshan Akmal qizi	
УСИЛЕНИЕ РОЛИ МЕЖДУНАРОДНЫХ ДЕНЕЖНЫХ ПЕРЕВОДОВ В ДОСТИЖЕНИИ УСТОЙЧИВОГО ЭКОНОМИЧЕСКОГО РОСТА В УЗБЕКИСТАНЕ	355
Гимранова О. Б.	
TIJORAT BANKLARI FAOLIYATINI RIVOJLANTIRISHDA INVESTITSIYA OPERATSIYALARINING AHAMIYATI.....	361
Yuldashev Fozil Turapovich	
QO'SHILGAN QIYMAT SOLIG'INI HISOBLASH VA UNDIRISH MEXANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISHNING DOLZARB MASALALARI	373
Jumanazarov Alisher Toshtemir o'g'li	
ВЛИЯНИЕ КАЧЕСТВА ПУБЛИЧНОГО ФИНАНСОВОГО УПРАВЛЕНИЯ НА ДИНАМИКУ ЭКОНОМИКИ	377
Наимов Шохрух Шарофиддинович	
DIVIDEND SIYOSATINI SHAKLLANTIRISHDA FOYDA SIFATI VA FOYDANI BOSHQARISHNING TA'SIRI.....	383
Eshev Furqat A'zamovich	
ТРАНСФОРМАЦИЯ СИСТЕМЫ УПРАВЛЕНИЯ УМНЫМ ГОРОДОМ НА БАЗЕ ЦИФРОВЫХ ПЛАТФОРМ С ОРИЕНТАЦИЕЙ НА ЧЕЛОВЕКА	388
Рахимова Мадина Шухрат кизи	
XO'JALIK YURITUVCHI SUBYEKTLARDA HISOB SIYOSATINING USLUBIY JIHATLARI	393
Toshpo'latov A. A.	
MOLIYAVIY HISOBOT ISHONCHLILIGINI OSHIRISH YO'NALISHLARI.....	398
Zufarova Zilola Rahim qizi	
RAQAMLI PUL TIZIMINING KORRUPSIYA VA YASHIRIN IQTISODIYOTGA QARSHI KURASHDAGI INSTITUTSIONAL AHAMIYATI.....	403
Putatov Dilshod Xaqberdiyevich, Abdiyev Mansur Musurmonovich	
KICHIK TADBIRKORLIK SUBYEKTLARIDA SOLIQ HISOBINI TAKOMILLASHTIRISH.....	408
Toshtemirov To'liqin Toirjonovich	
АКТИВИЗАЦИЯ ИНВЕСТИЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ И ЭФФЕКТИВНОСТЬ ИНВЕСТИЦИЙ В СЕЛЬСКОМ ХОЗЯЙСТВЕ В УСЛОВИЯХ ПРИАРАЛЯ (НА ПРИМЕРЕ РЕСПУБЛИКИ КАРАКАЛПАКСТАН).....	411
Жоллыбеков Хурмет Бахыт улы	

KORPORATIV MUNOSABATLAR ISHTIROKCHILARINING HUQUQLARINI HIMOYA ETISH VA TA'MINLASHNING HUQUQIY-IQTISODIY SHAKLLARI	416
Rustamova Dilbar Rustamovna	
IQTISODIY TRANSFORMATSIYA SHAROITIDA STRATEGIK MENEJMENTNI RIVOJLANTIRISHNING XORIJIY Tajribalari	423
Ismadiyarov Alisher Abduraxmon o'g'li	
METALLURGIK TEXNOGEN CHIQINDILARDAN KAMYOB METALLARNI AJRATIB Olish Texnologiyasi	427
Qayumov Oybek Azamat o'g'li, Ro'ziyev Ulug'bek Mamarasulovich, Abdullayev Farruh Odiljon o'g'li	
TRANSCHEGARAVIY ELEKTRON SAVDONI TAKOMILLASHTIRISHDA XO'JALIK ALOQALARI LOGISTIKASI	434
Yakubov Maksadxan Sultaniyazovich, Jumaboev Behzod	
YASHIL IQTISODIYOTGA INVESTISIYALARNI JALB QILISH	443
Raimjanova Madina Asrarovna	
O'ZBEKISTONDA ZARGARLIK XIZMATLARI BOZORINI RIVOJLANTIRISH YO'LLARI	448
Azizova Roxila Baxodir qizi	
XIZMAT KO'RSATISH KORXONALARI FAOLIYATIDA INVESTITSİYALARDAN FOYDALANISH SAMARADORLIGINI BAHOLASHNING EKONOMETRIK MODELLASHTIRISH	452
Isakova Naima Ikromjonovna	
RIVOJLANAYOTGAN MAMLAKATLAR IQTISODIYOTIDA AJ "HUDUDIY ELEKTR TARMOQLARI" MOLIYAVIY BARQARORLIGINI MUSTAHKAMLASH YO'LLARI	459
Bo'ranboyeva Shoira Rustamovna	
"QISHLOQ HUDUDLARIDA XOTIN-QIZLARNING BARQAROR TURMUSH TARZINI TA'MINLASHDA NODAVLAT NOTIJORAT TASHKILOTLARINING O'RNI VA AHAMIYATI"	466
Xoliyorova Shoxista Qahramon qizi, Niyozova Ruxsora	
SMART TOURISM KAK INSTRUMENT USTOYCHIBOĖO RAZVITIYA TURISTSKIX REGIONOV: MEJDUHARODNYY OPIYT I REGIONALNAYA ADAPTIYIYA	471
Usmanova Aziza Bahodirovna	
XUFIYONA IQTISODIYOT KO'LAMINI QISQARTIRISHDA SOLIQ MA'MURCHILIGINI RIVOJLANTIRISHNING TUTGAN O'RNI	477
Atamurodov To'liqn To'ymurodovich, Mamatkulov Salimjon Rahmonkulovich, Abdiyev Mansur Musurmonovich	
IQTISODIYOTDA TURIZM O'RNINI STATISTIK TAHLILINING XALQARO STANDARTLARI VA TAJRIBALARI	482
Jumanova Zilola Tuychiyevna	
INVESTITSIYA LOYIHALARINI MOLIYALASHTIRISH TIZIMIDA BANK KREDITLARINING O'RNI VA AHAMIYATI	489
Faxriddinov Temur Faxriddin o'g'li	
XALQARO MOLIYA BOZORLARIDAN MOLIYAVIY RESURLARNI JALB ETISHDA SUVEREN KREDIT REYTINGLARINING O'RNI	494
Mamadaliyev Poziljon Mansurjon o'g'li	
XIZMAT KO'RSATISH SOHASIDA MIJOZLAR BILAN O'ZARO MUNOSABATLAR RIVOJLANISH HOLATI TAHLILI	500
Ismailova Ma'mura Eldorovna	
MILLIY SANOAT RAQOBATBARDOSHLIGINI OSHIRISHDA INSON KAPITALINING O'RNI	506
Yunusov Foziljon G'ulomqodirovich	
XONDIZA KONI POLIMETALL RUDALARINI FLOTATSIYALASHDA REAGENT REJIMINI TAKOMILLASHTIRISH	511
Shodiyev Abbas Ne'mat o'g'li, Egamberdiyev Baxtiyor Barat o'g'li	
EKSPORT-IMPORT OPERATSIYALARI BO'YICHA MUDDATI O'TGAN DEBITOR QARZDORLIKNI ANIQLASHDA RAQAMLI SOLIQ NAZORATI MONITORINGINING QO'LLANILISHI VA SAMARADORLIGI	517
Tashmuxeamedov Dilmurod Mirabzalovich	

SOLIQ SALOHİYATIGA TA'SIR ETUVCHI OMILLAR VA ULARNING TA'SIRI	522
Jurayev Xusan Atamuratovich	
IMPROVING MECHANISMS FOR ATTRACTING FOREIGN INVESTMENTS	528
Sobirov A. Abdurasul	
MINTAQADA KICHIK BIZNES VA TADBIRKORLIKNI RIVOJLANTIRISHDA INVESTITSİYALARNING AHAMIYATI	533
Masharipov Sardorbek Farxadovich	
TECHNOLOGY-DRIVEN VISITOR MANAGEMENT SYSTEMS FOR ENHANCING MUSEUM EXPERIENCE AND PERFORMANCE	539
Ibroximova Aziza Abbasovna	
XALQARO MOLİYAVIY INSTITUTLARNING O'ZBEKISTON IQTISODIYOTIGA TA'SIRI	545
Kurbonbekova Moxichexra Turobjonovna	
NAVOIY KON-METALLURGIYA KOMBINATIDA "AQLLI KON" KONSEPSIYASINI AMALGA OSHIRISH TAJRIBASI	551
Kurbanova Mehriniso Nematjanovna	
INVESTITSIYA JARAYONLARINING HUDUDIY IQTISODIY RIVOJLANISHGA STRATEGIK TA'SIRI	556
Ibrohimov Behzodbek Baxromjon o'g'li	
SAMARQAND VILOYATI SAVDO KORXONALARI FAOLIYATINING TASHKILIY VA IQTISODIY XUSUSIYATLARI	562
Toxirova Gullola Mirkamolovna	
ОРГАНИЗАЦИОННО-ЭКОНОМИЧЕСКИЕ МЕХАНИЗМЫ ПОВЫШЕНИЯ ЭФФЕКТИВНОСТИ УПРАВЛЕНИЯ РАЗВИТИЕМ СТРЕЛКОВОГО СПОРТА В РЕСПУБЛИКЕ УЗБЕКИСТАН	568
Юсупов И.	
ИНСТИТУЦИОНАЛЬНЫЕ ОСНОВЫ УПРАВЛЕНИЯ СТРАТЕГИЕЙ ПРЕДПРИЯТИЯ В УСЛОВИЯХ ЦИФРОВОЙ ЭКОНОМИКИ	573
Тарават Абдул-Салам	
MAHALLIY AHOLINING ISHTIROKINI TA'MINLASH TIZIMLARINI TAKOMILLASHTIRISH ORQALI TURISTIK MINTAQALARNI RIVOJLANTIRISH ZARURATI	581
Abduxamidov Sarvar Adxamovich	
MUQOBIL ENERGIYA VOSITALARINI JORIY ETISH HOLATINING STATISTIK TAHLILI	586
Ashurov Azizbek Ergash o'g'li	
YANGI O'ZBEKISTONDA OLIY TA'LIM MUASSASALARI AXBOROT-RESURS MARKAZLARI FAOLIYATINI STRATEGIK BOSHQARISH MODELI	592
Qurbonova Muazzam Fazliddinovna	
MEHMONXONA SANOATIDA ESG TUSHUNCHASI VA UNING AHAMIYATI	596
Xusenova Mexrangiz	
DAVLAT-XUSUSIY SHERIKCHILIK ASOSIDA HUDUDLARNING INVESTITSIYAVIY JOZIBADORLIGINI OSHIRISH VA XORIJIY INVESTITSIYALARNI JALB ETISH	600
Amirova Dilshoda, Usmonova Shahrinoz Ilhom qizi	
MINTAQQA IQTISODIYOTINI RIVOJLANISHIDA TADBIRKORLIK FAOLIYATI SAMARADORLIGINING ROLINI EMPIRIK JIHATDAN TAHLILI	605
Bekbergenov G'ayrat Shuxratovich	
NITROGEN FIXATION CHARACTERISTICS OF AZOLLA CAROLINIANA UNDER THE INFLUENCE OF HEAVY METAL (CR ⁶⁺)	610
Sh. Azimov, E. Egamberdiev, S. Turabdajanov	
EKOLOGIK TADBIRKORLIKNI RIVOJLANTIRISHDA DAVLAT SIYOSATI VA NORMATIV-HUQUQIY TARTIBGA SOLISHNING TA'SIRI	616
Mirzayeva Nilufar Sabirjanovna	

DAVLAT-XUSUSIY SHERIKCHILIK ASOSIDA HUDUDLARNING INVESTITSIYAVIY JOZIBADORLIGINI OSHIRISH VA XORIJIY INVESTITSİYALARNI JALB ETISH

Amirova Dilshoda

Termiz davlat universiteti
Iqtisodiyot yo'nalishi magistranti
E-mail: dilshodaamirova9@gmail.com
ORCID: 0009-0004-9393-2401

Usmonova Shahrinoz Ilhom qizi

Termiz davlat universiteti
usmonovashahrinozilhom@gmail.com
ORCID: 0009-0003-3875-2814

Annotatsiya. Mazkur ilmiy maqolada davlat-xususiy sheriklik (DXSh) mexanizmlaridan foydalanish orqali hududlarning investitsiyaviy jozibadorligini oshirish hamda xorijiy investitsiyalarni jalb etish masalalari tizimli ravishda tadqiq etilgan. Tadqiqot doirasida 2024–2025-yillarda O'zbekiston Respublikasida amalga oshirilayotgan DXSh loyihalarining hududiy va tarmoqlar kesimidagi holati, ularning investitsiya muhitiga ta'siri hamda xorijiy investorlar faolligining o'sish omillari tahlil qilindi. Ilmiy tahlil natijalariga ko'ra, DXSh mexanizmlari infratuzilmani rivojlantirish, institutsional barqarorlikni mustahkamlash va hududiy raqobatbardoshlikni oshirishda muhim rol o'ynashi aniqlandi. Maqolada investitsiya siyosatini takomillashtirishga qaratilgan ilmiy-amaliy tavsiyalar ishlab chiqildi.

Kalit so'zlar: davlat-xususiy sheriklik, hududiy rivojlanish, investitsiyaviy jozibadorlik, xorijiy investitsiyalar, infratuzilma.

Abstract. This scientific article systematically examines the use of public-private partnership (PPP) mechanisms to enhance regional investment attractiveness and attract foreign direct investment. The study analyzes the territorial and sectoral structure of PPP projects implemented in the Republic of Uzbekistan during 2024–2025, their impact on the investment environment, and the factors influencing the growth of foreign investor activity. The research findings indicate that PPP mechanisms play a significant role in infrastructure development, strengthening institutional stability, and improving regional competitiveness. Based on the results obtained, scientific and practical policy recommendations are proposed to improve the investment framework.

Keywords: public-private partnership, regional development, investment attractiveness, foreign direct investment, infrastructure.

Аннотация. В статье системно исследуются механизмы повышения инвестиционной привлекательности регионов и привлечения иностранных инвестиций на основе государственно-частного партнёрства (ГЧП). Проанализированы особенности реализации проектов ГЧП в Республике Узбекистан в 2024–2025 годах, их территориальная и отраслевая структура, а также влияние на инвестиционный климат и активность иностранных инвесторов. Результаты исследования свидетельствуют о том, что ГЧП является эффективным институциональным инструментом развития инфраструктуры и повышения конкурентоспособности регионов. Разработаны научно-практические рекомендации по совершенствованию инвестиционной политики.

Ключевые слова: государственно-частное партнёрство, региональное развитие, инвестиционная привлекательность, иностранные инвестиции, инфраструктура.

KIRISH

Jahon iqtisodiyotida investitsiyalar oqimi uchun raqobatning kuchayishi sharoitida hududlarning investitsiyaviy jozibadorligini oshirish davlat iqtisodiy siyosatining ustuvor yo'nalishlaridan biri hisoblanadi. Xususan, rivojlanayotgan davlatlarda infratuzilma yetishmovchiligi, byudjet resurslarining cheklanganligi hamda texnologik ortda qolish kabi omillar investitsiya muhitini yaxshilashda muqobil moliyalashtirish mexanizmlarini joriy etishni taqozo etmoqda. Shu nuqtayi nazardan, davlat-xususiy sheriklik modeli iqtisodiy o'sishni jadallashtirish va xorijiy investitsiyalarni jalb etishda samarali instrument sifatida namoyon bo'lmoqda.

O'zbekiston Respublikasida so'nggi yillarda iqtisodiyotni liberallashtirish, hududlarni kompleks rivojlantirish hamda investitsiya muhitini yaxshilashga qaratilgan keng ko'lamli islohotlar amalga oshirilmoqda. 2024–2025-yillarda davlat-xususiy sheriklik asosida energetika, transport, sog'liqni saqlash, ta'lim va kommunal xizmatlar sohalarida yirik loyihalar bosqichma-bosqich joriy etildi. Mazkur jarayon hududiy iqtisodiyotlarning investitsion salohiyatini oshirishga xizmat qilmoqda.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Davlat-xususiy sheriklik mexanizmlarining hududiy investitsiyaviy jozibadorlikni oshirish va xorijiy investitsiyalarni jalb etishdagi roli so'nggi yillarda xalqaro va mahalliy ilmiy tadqiqotlarda keng yoritilmoqda. Mazkur yo'nalishdagi tadqiqotlar, asosan, infratuzilma rivoji, investitsiya muhitini yaxshilash hamda davlat va xususiy sektor o'rtasidagi risklarni taqsimlash mexanizmlarini takomillashtirish masalalariga qaratilgan.

Jahon banki tomonidan tayyorlangan tadqiqotlarda davlat-xususiy sheriklik loyihalari infratuzilmani moliyalashtirishda muqobil va samarali mexanizm sifatida baholanadi. Ushbu tadqiqotlarda DXSh loyihalarining institutsional asoslari, shartnomaviy tuzilmalari hamda ularning investorlarga bo'lgan ishonchni oshirishdagi ahamiyati atroflicha tahlil qilingan. Shuningdek, infratuzilma loyihalarida xususiy kapital ulushining ortishi byudjet yukini kamaytirish va uzoq muddatli iqtisodiy barqarorlikni ta'minlash omili sifatida e'tirof etiladi.

Birlashgan Millatlar Tashkilotining Savdo va taraqqiyot bo'yicha konferensiyasi (UNCTAD) tomonidan olib borilgan tadqiqotlarda xorijiy investitsiyalar oqimining hududiy taqsimoti, investitsiya muhitiga ta'sir etuvchi institutsional va texnologik omillar tahlil qilingan. Tadqiqot natijalariga ko'ra, davlat-xususiy sheriklik mexanizmlarining rivojlanishi investitsiyalarni jalb etishda muhim institutsional vosita sifatida namoyon bo'lmoqda. Xususan, raqamlashtirish va investitsiyalarni soddalashtirish jarayonlarida DXSh loyihalarining ahamiyati ortib borayotgani qayd etilgan.

Iqtisodiy hamkorlik va taraqqiyot tashkiloti (OECD) tadqiqotlarida davlat-xususiy sheriklik infratuzilma boshqaruvi va hududiy raqobatbardoshlikni oshirishda samarali mexanizm sifatida baholanadi. OECD ekspertlari DXSh loyihalarining muvaffaqiyati, avvalo, institutsional muhitning barqarorligi, huquqiy asoslarning aniqligi va davlat boshqaruvi sifatiga bog'liqligini ta'kidlaydi. Shuningdek, investitsiya jozibadorligini oshirishda loyiha tanlash va monitoring mexanizmlarining muhimligi alohida qayd etiladi.

Osiyo Taraqqiyot Banki tomonidan Markaziy Osiyo mamlakatlari, jumladan, O'zbekiston tajribasiga bag'ishlangan tadqiqotlarda DXSh loyihalarining energetika, transport va kommunal xizmatlar sohalaridagi roli tahlil qilingan. Tadqiqotlarda ushbu mexanizmlar hududiy infratuzilmani modernizatsiya qilish, xizmatlar sifati va investitsion faollikni oshirishga xizmat qilayotgani ilmiy asosda yoritilgan.

Xalqaro valyuta jamg'armasi va Yevropa tiklanish va taraqqiyot banki hisobotlarida hududiy investitsiya muhitini yaxshilashda davlat-xususiy sheriklikning makroiqtisodiy ta'siri o'rganilgan. Mazkur tadqiqotlarda DXSh loyihalari orqali uzoq muddatli kapital oqimlarini jalb etish, iqtisodiy o'sishni rag'batlantirish hamda hududlararo rivojlanish tafvutlarini qisqartirish imkoniyatlari asoslab berilgan.

Mahalliy statistik va tahliliy manbalarda O'zbekiston Respublikasida 2024–2025-yillarda amalga oshirilgan DXSh loyihalarining hududiy va tarmoqlar kesimidagi holati yoritilgan. Ushbu manbalarda xorijiy investitsiyalar

hajmining o'sishi, infratuzilma obyektlarining kengayishi va hududiy investitsiya salohiyatining oshishi o'rtasidagi o'zaro bog'liqlik qayd etiladi.

Umuman olganda, adabiyotlar tahlili shuni ko'rsatadiki, davlat-xususiy sheriklik mexanizmlari hududlarning investitsiyaviy jozibadorligini oshirish va xorijiy investitsiyalarni jalb etishda muhim institutsional va moliyaviy instrument hisoblanadi. Shu bilan birga, mazkur mexanizmlarning samaradorligi ularni hududiy xususiyatlar va investitsiya siyosati ustuvorliklari bilan uyg'unlashtirish darajasiga bevosita bog'liqdir.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Tadqiqot jarayonida kompleks ilmiy metodlar qo'llanildi. Jumladan, statistik tahlil usuli yordamida davlat-xususiy sheriklik loyihalari va xorijiy investitsiyalar hajmi o'rtasidagi bog'liqlik o'rganildi. Institutsional tahlil orqali davlat-xususiy sheriklikni tartibga soluvchi huquqiy-me'yoriy baza baholandi. Shuningdek, komparativ tahlil asosida O'zbekiston tajribasi ayrim rivojlanayotgan davlatlar amaliyoti bilan solishtirildi. Empirik ma'lumotlar ochiq rasmiy statistik manbalar asosida shakllantirildi.

TADQIQOT NATIJALARI

2024–2025-yillarda O'zbekistonda davlat-xususiy sheriklik asosida amalga oshirilayotgan loyihalar soni va hajmi sezilarli darajada oshdi. Ayniqsa, energetika va transport infratuzilmasi sohalarida xorijiy investorlar ishtirokidagi loyihalar yuqori ulushni tashkil etdi. Hududlar kesimida Toshkent shahri, Samarqand va Farg'ona viloyatlari investitsiyaviy faollik bo'yicha yetakchi bo'lib, ushbu hududlarda DXSh loyihalari orqali yaratilgan infratuzilma xorijiy kapital oqimini kuchaytirdi.

O'tkazilgan tahlillar shuni ko'rsatadiki, DXSh loyihalari amalga oshirilayotgan hududlarda ishbilarmonlik muhiti yaxshilanib, transport-logistika xarajatlari qisqaradi hamda xizmatlar sifati oshadi. Mazkur omillar xorijiy investorlar uchun qo'shimcha rag'bat vazifasini bajaradi.

1-jadval. 2024–2025-yillarda O'zbekistonning davlat-xususiy sheriklik (DXSh/PPP) asosida tashkil etilgan korxonalariga jalb qilingan xorijiy investitsiyalar hajmi

Ko'rsatkich	2024 (USD)	2025 (USD)	Izohlar
DXSh korxonalariga umumiy investitsiya hajmi	~31 mlrd	~28 mlrd	O'zbekiston bo'yicha DXSh loyihalarining umumiy qiymati 2024-yilda ~31 mlrd USDni tashkil etgan, 2025-yilda ~28 mlrd USD miqdorida shakllangan
DXSh korxonalarida asosiy investor davlat – Xitoy	~>60 % (soha umumiy FDI)	~>60 % (soha umumiy FDI)	Xitoy O'zbekistonda amalga oshirilayotgan PPP loyihalari va umumiy FDI (Foreign Direct Investment) bo'yicha yetakchi davlatlardan biri
Rossiya	~13 %	~10 %	Asosiy kapitalga o'zlashtirilgan investitsiyalarda Rossiya ulushi
Turkiya	~6–7 %	~5 %	Turkiya investitsiyalarining ulushi
Germaniya	~5 %	~3.3 %	Germaniya investitsiyalarining hissasi
Saudiya Arabistoni	~5 %	~4.7 %	Saudiya Arabistoni kapital ishtiroki
Niderlandiya	~4 %	~3.7 %	2025-yil ma'lumotlariga ko'ra Niderlandiya hissasi
FDI umumiy hajmi (barcha tashqi investitsiyalar)	\$11.9 mlrd	2025-yil statistikasi shakllanmoqda	FDI hajmi 2024-yilda 53.6 % ga oshib ~11.9 mlrd USDni tashkil etdi

DXSh umumiy investitsiya hajmi:

- 2024-yilda DXSh loyihalarining umumiy qiymati ~31 mlrd USDni tashkil etdi.
- 2025-yilda imzolangan PPP loyihalar qiymati taxminan ~28 mlrd USD atrofida shakllandi.

Xorijiy investitsiyalarning kelib chiqishi (FDI – Foreign Direct Investment):

- 2024-yilda FDI hajmi ~11.9 mlrd USDni tashkil etdi (o'sish >50 %).
- 2024–2025-yillarda eng ko'p investitsiya kiritgan davlatlar qatoriga Xitoy, Rossiya, Turkiya, Germaniya, Saudiya Arabistoni va Niderlandiya kiradi.

O'rganilgan natijalar davlat-xususiy sheriklik mexanizmlarining hududiy investitsiyaviy jozibadorlikni oshirishdagi ijobiy ta'sirini tasdiqlaydi. Biroq ayrim hududlarda institutsional salohiyatning pastligi, loyiha risklarini baholash mexanizmlarining yetarli darajada rivojlanmaganligi DXSh loyihalarining samaradorligini cheklab kelmoqda. Shu sababli, hududiy boshqaruv organlarining loyiha boshqaruvi bo'yicha malaka va ko'nikmalarini oshirish muhim ahamiyat kasb etadi.

Xalqaro tajriba shuni ko'rsatadiki, DXSh loyihalarining muvaffaqiyati huquqiy barqarorlik, shaffof tanlov jarayonlari hamda investorlar manfaatlarini ishonchli himoya qilish bilan bevosita bog'liqdir.

2-jadval. DXSh statistik ko'rsatkichlari (2021–2025)

Ko'rsatkich	2021	2024	2025 1-yanvar	Izoh
PPP loyihalar umumiy portfeli (USD)	\$6.2 mlrd	\$31 mlrd	\$28 mlrd	2021–2024-yillarda portfel ~\$6.2 → \$31 mlrd (YalMning ~27 %)
PPP portfelining YalMga nisbati	~8 %	~27 %	—	IMF tahlillari asosida
Rasmiy imzolangan PPP kelishuvlari (2024)	\$1.6 mlrd*	—	—	Jahon banki ma'lumotlariga ko'ra 6 ta PPP kelishuvi
PPP kelishuvlari (1-chorak 2024)	\$285.8 mln	—	—	25 ta kelishuv, jumladan energetika va suv boshqaruvi loyihalar
DXSh loyihalar soni (2024)	200+	990	—	2024-yil holatiga ro'yxatdagi loyihalar soni
Energetika sohasidagi PPP ulushi	—	~90 %	~90 %	Energetika sektori PPP portfelining asosiy qismini tashkil etadi
Kommunal xizmatlar ulushi	—	~5 %	~5 %	DXSh loyihalarida kommunal soha ulushi
Ta'lim sohasidagi ulushi	—	~0.8 %	~0.8 %	Ta'lim sohasidagi hissaning nisbatan pastligi
Kelajak rejalar (2025–2030)	—	~\$30.2 mlrd	—	Yangi PPP loyihalar bo'yicha rejalashtirilgan qiymat

XULOSA VA TAKLIFLAR

Mazkur tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, davlat-xususiy sheriklik mexanizmlari O'zbekiston Respublikasida hududlarning investitsiyaviy jozibadorligini oshirish va xorijiy investitsiyalarni jalb etishda muhim strategik ahamiyat kasb etmoqda. 2024–2025-yillarda amalga oshirilgan DXSh loyihalar tahlili shundan dalolat beradiki, ushbu model orqali infratuzilma tarmoqlariga yo'naltirilgan investitsiyalar hajmi sezilarli darajada oshgan hamda hududlarning iqtisodiy faolligi kuchaygan. Ayniqsa, energetika, transport, kommunal xo'jalik va ijtimoiy sohalarida DXSh asosidagi loyihalar xorijiy investorlar uchun qulay va nisbatan kam riskli investitsiya muhitini shakllantirishga xizmat qilmoqda.

Shuningdek, tadqiqot davomida DXSh loyihalarining hududiy rivojlanishga ta'siri aniqlangan. Infratuzilmaning yaxshilanishi ishlab chiqarish xarajatlarining qisqarishiga, logistika imkoniyatlarining kengayishiga hamda tadbirkorlik subyektlari faoliyatining faollashuviga olib kelmoqda. Bu esa, o'z navbatida, hududlarning investitsiya salohiyatini oshirib, xorijiy kapital oqimini ko'paytiruvchi muhim omil sifatida namoyon bo'lmoqda. Shu bilan birga, DXSh loyihalar hududlar o'rtasidagi iqtisodiy tafovutlarni kamaytirish va muvozanatli hududiy rivojlanishni ta'minlashda ham muhim rol o'ynamoqda.

Biroq tadqiqot natijalari DXSh mexanizmlarini joriy etishda ayrim tizimli muammolar mavjudligini ham ko'rsatdi. Xususan, ayrim hududlarda institutsional salohiyatning yetarli darajada rivojlanmaganligi, loyiha risklarini boshqarish mexanizmlarining mukammal emasligi hamda mahalliy boshqaruv organlari tajribasining cheklanganligi DXSh loyihalarining samaradorligini pasaytiruvchi omillar sifatida namoyon bo'lmoqda. Shu sababli, DXShni yanada rivojlantirish jarayonida nafaqat moliyaviy, balki tashkiliy va institutsional jihatlariga ham alohida e'tibor qaratish zarur.

Yuqoridagilardan kelib chiqib, hududlarning investitsiyaviy jozibadorligini oshirish va xorijiy investitsiyalarni keng jalb etish maqsadida quyidagi ilmiy-amaliy tavsiyalarni ilgari surish maqsadga muvofiqdir: birinchidan, DXSh loyihalarini rejalashtirish va amalga oshirishda hududiy ixtisoslashuv hamda uzoq muddatli rivojlanish strategiyalarini inobatga olish; ikkinchidan, xorijiy investorlar uchun huquqiy barqarorlik va kafolatlarni mustahkamlash; uchinchidan, DXSh loyihalarining shaffofligini ta'minlash va monitoring tizimini kuchaytirish orqali investorlarga bo'lgan ishonchni oshirish. Mazkur chora-tadbirlar DXSh mexanizmlarining samaradorligini oshirish bilan bir qatorda, O'zbekiston hududlarida barqaror iqtisodiy o'sish va raqobatbardosh investitsiya muhitini shakllantirishga xizmat qiladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2024-yil 30-avgustdagi "Davlat-xususiy sheriklikni rivojlantirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi Farmoni.
2. World Bank. Public-Private Partnerships Reference Guide. Washington, DC, 2024.
3. World Bank Group. Private Participation in Infrastructure (PPI) Annual Report 2024. Washington, DC, 2025.
4. UNCTAD. World Investment Report 2024: Investment Facilitation and Digitalization. Geneva, 2024.
5. UNCTAD. Global Investment Trends Monitor. Issue No. 46, 2025.
6. OECD. Infrastructure Governance Review: Policy Frameworks and Investment Attractiveness. Paris, 2025.
7. OECD. Public-Private Partnerships and Investment in Infrastructure. Paris, 2024.
8. Asian Development Bank. PPP Monitor: Uzbekistan. Manila, 2025.
9. Asian Development Bank. Infrastructure Financing and PPP Development in Central Asia. Manila, 2024.
10. IMF. Regional Economic Outlook: Middle East and Central Asia. Washington, DC, 2024.
11. European Bank for Reconstruction and Development (EBRD). Transition Report 2024–2025. London, 2025.
12. O'zbekiston Respublikasi Iqtisodiyot va moliya vazirligi. Davlat-xususiy sheriklik loyihalari bo'yicha yillik hisobot. Toshkent, 2024.
13. O'zbekiston Respublikasi Investitsiyalar, sanoat va savdo vazirligi. O'zbekistonning investitsiya muhiti sharhi. Toshkent, 2025.
14. Davlat statistika qo'mitasi. O'zbekiston Respublikasida xorijiy investitsiyalar statistikasi. Toshkent, 2024–2025.
15. PPP Development Agency of Uzbekistan. Annual Review of PPP Projects. Tashkent, 2025.

muhandislik **& iqtisodiyot**

ijtimoiy-iqtisodiy, innovatsion texnik,
fan va ta'limga oid ilmiy-amaliy jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Zokir Alibekov

Sahifalovchi va dizayner: Abdurahmon Qurbonov

2026. № 1

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Muhandislik va iqtisodiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

"Muhandislik va iqtisodiyot" jurnali 26.06.2023-yildan
O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi
Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan
№S-5669245 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.
Litsenziya raqami: №095310.

**Manzilimiz: Toshkent shahri Yunusobod
tumani 15-mavze 19-uy**

+998 93 718 40 07

<https://muhandislik-iqtisodiyot.uz/index.php/journal>

t.me/yait_2100